

Πρόγραμμα LIFE

Υποπρόγραμμα: Δράση για το Κλίμα

Σπυριδούλα Ντεμίρη,
Εμπειρογνώμονας Κλιματικής Αλλαγής

Στόχοι του υποπρογράμματος

1. Συνεισφορά στην στροφή προς μία αποδοτική και **κλιματικά ανθεκτική** οικονομία **χαμηλού άνθρακα**
2. Βελτίωση ανάπτυξης, εφαρμογής και τήρησης της **κλιματικής πολιτικής**
3. Προώθηση της **ενσωμάτωσης** των κλιματικών στόχων σε άλλες πολιτικές και πρακτικές δημοσίου/ιδιωτικού τομέα
4. Υποστήριξη καλύτερης κλιματικής **διακυβέρνησης** σε όλα τα επίπεδα

Άρθρο 3 Κανονισμού LIFE

Η Δράση για το Κλίμα στο νέο πολυετές πρόγραμμα 2018-2020

- Παραμένουν **3 τομείς προτεραιότητας**
Ενδεικτικός προϋπολογισμός:
 - Μετριασμός ΚΑ (230.5 Μ€)
 - Προσαρμογή στην ΚΑ (123.85 Μ€)
 - Κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση (47.6 Μ€)
- Περιλαμβάνονται **τομείς πολιτικής** με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για ολόκληρη την περίοδο
- Ετήσιες **περιοχές εργασίας**
- Υποβολή σε **ένα** στάδιο για το 2018

Μετριάσμός Κλιματικής Αλλαγής (CCM)

- Εφαρμογή στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ή σχεδίων διαχείρισης της χρήσης γης σε εθνικό, περιφερειακό ή υποπεριφερειακό επίπεδο
- Ενσωμάτωση μίας σειράς από μέτρα για τη μείωση των εκπομπών και την αποδοτικότητα των πόρων
- Προώθηση εργαλείων που ενθαρρύνουν την αλλαγή συμπεριφοράς
- Ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων (πόλεις ή περιφέρειες πρότυπα), κατά περίπτωση μέσω του παγκόσμιου Συμφώνου των Δημάρχων για το κλίμα και την ενέργεια στους τομείς της παραγωγής, της κατανάλωσης και της διακυβέρνησης που επιδρούν στον μετασχηματισμό της κοινωνίας

Τομείς πολιτικής για τον Μετριασμό στην ΚΑ [1]

1. Τομείς που δεν καλύπτονται από το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ):
 - Μεταφορές και καύσιμα
 - Γεωργία
 - Κατασκευές (πχ ενεργειακή απόδοση κτηρίων)
 - Χρήσεις γης αλλαγές χρήσεων γης και δασοκομία (ΧΓΑΧΓΔ)
2. Λογιστική καταγραφή ΑτΘ για ΧΓΑΧΓΔ
3. Πρακτικές διαχείρισης γης με αντίκτυπο σε εκπομπές/απορροφήσεις – συμπληρωματικά μέτρα ΕΔΕΤ

*Ορίζονται περιοχές εργασίας
το 2018

Τομείς πολιτικής για τον Μετριασμό στην ΚΑ [2]

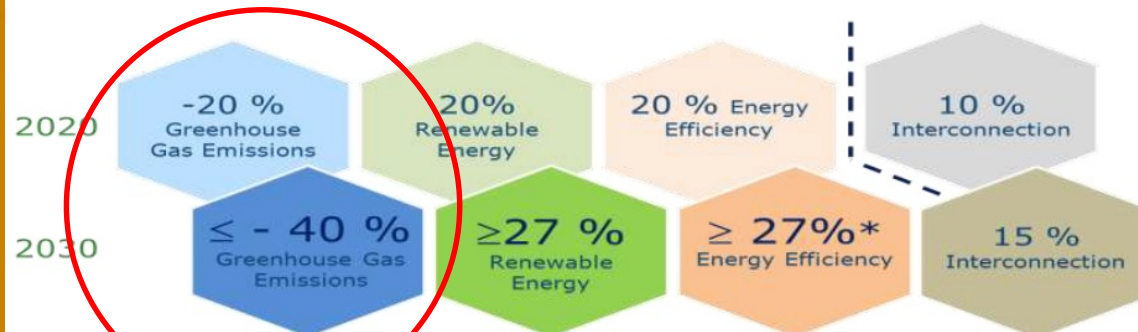
4. Βελτίωση λειτουργίας ΣΕΔΕ και βιομηχανικής παραγωγής με υψηλό ενεργειακό αντίκτυπο και εκπομπές
5. Φθοριούχα αέρια
6. Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων από τις αρχές σχετικές με ΑτΘ

*Ορίζονται περιοχές εργασίας
το 2018

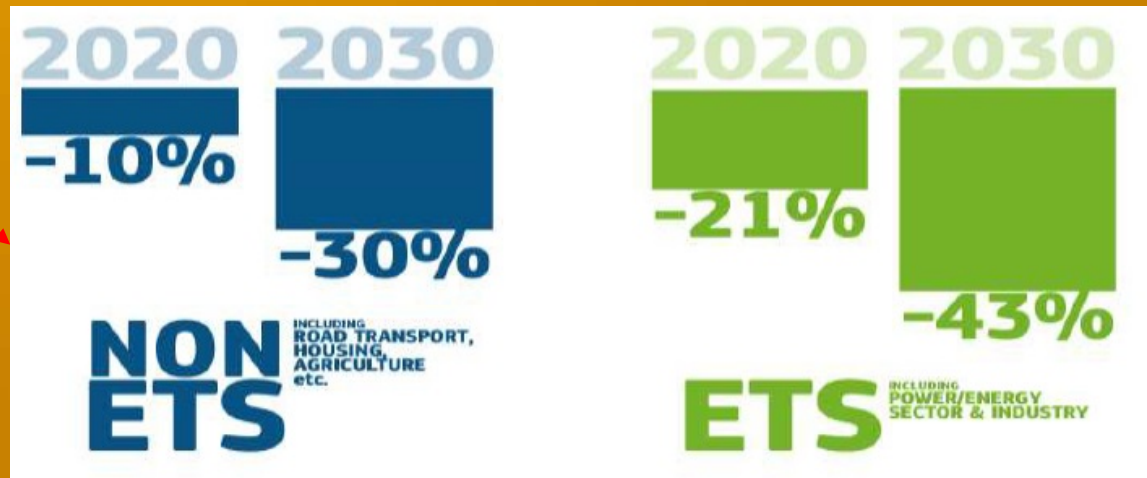
Νομοθετική βάση στην Ευρώπη

EU :2030 Climate and Energy Framework

❖ Effort Sharing Decision (ESD):

- ❖ Μεταφορές
- ❖ Οικιακός
- ❖ Γεωργία
- ❖ Φθοριούχα Ατθ, κλπ.

Βάση αναφοράς: 2005

Άλλες σχετικές πολιτικές

❖ Ενεργειακή Ένωση

- ❖ ΑΠΕ
- ❖ Ενεργειακή απόδοση κτηρίων, Κανονισμός Ενεργειακής απόδοσης
- ❖ Κανονισμός διακυβέρνησης

❖ Φθοριούχα αέρια

- ❖ Συμφωνία Kigali
- ❖ Κανονισμός της ΕΕ για φθοριούχα αέρια

Κανονισμός ΧΓΑΧΓΔ 2021-2030

- ❖ Κανόνας μη δέσμευσης: Οι συνολικές εκπομπές και απορροφήσεις στον τομέα των ΧΓΑ θα πρέπει να βρίσκονται σε ισορροπία
- ❖ Απλούστευση και καθολική συμφωνία παραμέτρων απογραφής
- ❖ Δέσμευση στη Συμφωνία των Παρισίων να επιτευχθεί ισορροπία έως το 2050 με τρόπο που να μην απειλεί την παραγωγή τροφής

Περιοχές εργασίας για 2018

- Χρήσεις γης: Νέες, καινοτόμες και οικονομικά αποδοτικές μέθοδοι χρήσης και διαχείρισης γης για μετριασμό
- Βιώσιμη διαχείριση δασών και διαδοχική χρήση στερεάς βιομάζας
- Ενεργοβόρες βιομηχανίες με υψηλό κίνδυνο διαρροής άνθρακα
- Διαθεσιμότητα εναλλακτικών αερίων για φθοριούχα αέρια
- Μετριασμός εμποδίων που θέτουν οι προδιαγραφές χρήσης σχετικού εξοπλισμού

Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (CCA)

- Υλοποίηση στρατηγικών προσαρμογής, με έμφαση σε διάφορους βασικούς τομείς με προστιθεμένη αξία για την ΕΕ
 - Έργα σε περιφερειακό/διασυνοριακό επίπεδο
- Προσαρμογή που βασίζεται στα οικοσυστήματα, κατά περίπτωση
- Δυναμικό επίδειξης και μεταφοράς των αποτελεσμάτων
- Προώθηση καινοτόμων λύσεων προσαρμογής, ειδικότερα μέσω της κινητοποίησης του ιδιωτικού τομέα και, κατά περίπτωση, μέσω του παγκόσμιου Συμφώνου των Δημάρχων.
- Συνέργεια μεταξύ της προσαρμογής, του μετριασμού των συνεπειών της και των πολιτικών για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών

Τομείς πολιτικής για την Προσαρμογή στην ΚΑ [1]

1. Αστική προσαρμογή και χωροταξικός σχεδιασμός για μείωση επιπτώσεων ΚΑ
2. Ανθεκτικότητα υποδομών, συμπερ/νων:
 - a. δικτύου γαλάζιας-πράσινης υποδομής
 - b. προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα
3. Βιώσιμη διαχείριση υδάτων (σε περιοχές επιρρεπείς στην ξηρασία), διαχείριση πλημμύρων και παράκτιων ζωνών

*Ορίζονται περιοχές εργασίας το 2018 εφαρμόσιμες στην Ελλάδα

Τομείς πολιτικής για την Προσαρμογή στην ΚΑ [2]

4. Ανθεκτικότητα γεωργίας, δασοκομίας και τουρισμού μεταξύ άλλων και σε νησιωτικές και ορεινές περιοχές
5. Στήριξη των εξόχων απόκεντρων περιοχών της ΕΕ: ετοιμότητα για ακραία καιρικά φαινόμενα κυρίως στις παράκτιες περιοχές

*Ορίζονται περιοχές εργασίας
το 2018 εφαρμόσιμες στην Ελλάδα

Νομοθετική βάση στην Ευρώπη

- Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Προσαρμογή στην ΚΑ
- Συμφωνία των Παρισίων → Ρόλος των πόλεων
- Σύμφωνο των Δημάρχων → συνδυασμός μετριασμού και προσαρμογής στις πόλεις
- Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Νόμος 4414/2016, ΦΕΚ Α' 149, Άρθρα 42-45
- Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), εξειδίκευση νόμου 11258/2017
- *Χρήσιμο Link:*

European Climate Adaptation Platform (Climate-Adapt) - <http://climate-adapt.eea.europa.eu/>

Περιοχές εργασίας για 2018: Αστική προσαρμογή και χωροταξικός σχεδιασμός

- Ανάπτυξη και εφαρμογή πρωτοβουλιών προσαρμογής μέσα από το Σύμφωνο των Δημάρχων
- Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων λύσεων προσαρμογής σε αστικές περιοχές (τομείς υδάτων, ενέργειας, οικοδομών) και λύσεων σχετικών με την υγεία και την ευημερία
- Συνεργασίες ιδιωτικού-δημοσίου τομέα προς κινητοποίηση συμμετοχής και χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα, πχ μέσω ενσωμάτωσης λύσεων ασφάλισης

Άλλες περιοχές εργασίας για 2018

- Διασυνοριακή διαχείριση πλημμύρων
- Διασυνοριακή διαχείριση παράκτιας ζώνης με έμφαση σε πυκνοκατοικημένα δέλτα και παράκτιες πόλεις
- Προσαρμοσμένη διαχείριση δασών για μείωση του κινδύνου από δασικές πυρκαγιές

Κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση (GIC) - Στόχοι

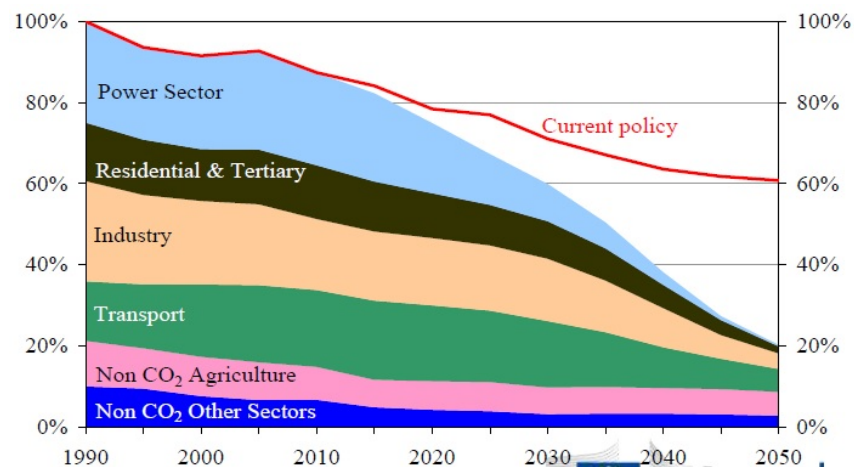
- ✓ **Ευαισθητοποίηση** σε κλιματικά ζητήματα, εξασφάλιση υποστήριξης του κοινού στην **διαμόρφωση πολιτικής της ΕΕ** στον τομέα του κλίματος, προώθηση της γνώσης για τη **βιώσιμη ανάπτυξη**
- ✓ **Επικοινωνία, διαχείριση & διάδοση πληροφοριών** στον κλιματικό τομέα, διευκόλυνση **ανταλλαγής γνώσεων επιτυχημένων κλιματικών λύσεων και πρακτικών**
- ✓ **Συμβολή** στην αποτελεσματικότερη **συμμόρφωση** με την κλιματική νομοθεσία – προώθηση **βέλτιστων πρακτικών** & προσεγγίσεων πολιτικής
- ✓ **Βελτίωση της διακυβέρνησης**, διεύρυνση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στις διαδικασίες διαβούλευσης/εφαρμογής της κλιματικής νομοθεσίας

Κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση (GIC) – Τομείς πολιτικής

1. Ανάπτυξη και εφαρμογή εθνικών στρατηγικών για την ενέργεια και το κλίμα με ορίζοντα το 2030 και/ή στρατηγικές μέχρι το 2050
2. Ενθάρρυνση της αλλαγής συμπεριφοράς, ενσωμάτωση των δράσεων για τη μείωση των εκπομπών και την ενεργειακή απόδοση σε διάφορους τομείς
3. Αξιολόγηση λειτουργίας ΣΕΔΕ της ΕΕ από τις αρχές
4. Ανάπτυξη ικανοτήτων, ευαισθητοποίηση σχετικά με τα φθοριούχα αέρια σε επίπεδο τελικών χρηστών και αλυσίδας διανομής εξοπλισμού
5. Παρακολούθηση, εκτίμηση και εκ των υστέρων αξιολόγηση της πολιτικής για το κλίμα
6. Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για την κάλυψη των αναγκών προσαρμογής.

Περιοχές εργασίας για 2018 [1]

- Ανάπτυξη και χρήση εργαλείων ποσοτικής μοντελοποίησης και εφαρμογή ποσοτικών προβλεψεων (συγκεκριμένες δράσεις για χρήση εργαλείων και στρατηγικών)

Περιοχές εργασίας για 2018 [2]

- Ενθάρρυνση κλιματικής δράσης σε κοινωνίες με μεγάλο δυναμικό μείωσης από χρήσεις γης-βελτίωση της κατανόησης των οικονομικών και κοινωνικών ωφελειών
- Ενδυνάμωση των πολιτών ώστε να ωφελούνται από πραγματικές μειώσεις στην κατανάλωση καυσίμου σε οχήματα και φορτηγά
- Ενσωμάτωση του μετριασμού και της προσαρμογής στο Ευρωπαϊκό οικονομικό σύστημα (νέο!)

Περιοχές εργασίας για 2018 [3, 4]

- Οικοδόμηση ευρύτερων και ισχυροτέρων διεθνών δικτύων ειδικών ώστε να επιτευχθεί μία ευρύτερη διάχυση της γνώσης στην οικοδόμηση πολιτικής υποστήριξης για αγορές άνθρακα και άλλους τεχνικούς όρους
- Βελτίωση της υιοθέτησης κλιματικά φιλικών τεχνολογιών και της ανάπτυξης επιπρόσθετων τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση και λειτουργία ευφλέκτων εναλλακτικών αερίων, ιδιαίτερα υδρογονανθράκων

Περιοχές εργασίας για 2018 [5]

- Έλεγχος και εφαρμογή λύσεων οικοδόμησης/ενδυνάμωσης δυναμικού ώστε:
 - Να γίνεται χρήση χωρικών γεωγραφικών δεδομένων
 - Να αξιοποιούνται υπάρχοντα Ευρωπαϊκά και εθνικά συστήματα συλλογής πληροφοριών
 - Να παρακολουθείται και να διαχέεται η απώλεια και υποβάθμισεις αποθήκευσης άνθρακα
 - Να παρακολουθείται και να εκτιμάται η αποθήκευση άνθρακα και οι ανθρακικές ροές

Περιοχές εργασίας για 2018 [6]

- Ενσωμάτωση προσαρμογής στο κύκλο διαχείρισης κινδύνου καταστροφών
- Εστίαση στην κατανόηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων, του κόστους και της αποδοτικότητας της προσαρμογής
- Ανάπτυξη και χρήση δεικτών προσαρμογής και συστημάτων παρακολούθησης - υιοθέτηση των κλιματικών υπηρεσιών στον σχεδιασμό της προσαρμογής

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Greek LIFE Task Force

www.lifetaskforce.gr

support.lifetaskforce.gr

life@prasinotameio.gr

sntemiri@prasinotameio.gr

210 5241903 εσωτ. 131

Βίλα Καζούλη, Λ. Κηφισίας 241

14561, Κηφισιά

